

Către Ministerul Fondurilor Europene – AM POCU

Observații și recomandări privind Ghidul Solicitantului Condiții Specifice – „SOLIDAR Sprijin pentru consolidarea economiei” (POCU, OS 4.16) publicat spre consultare pe 25 iulie 2016

GHIDUL SOLICITANTULUI CONDIȚII SPECIFICE

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
1.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.3. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului, pag. 3	Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului ghid al solicitantului – condiții specifice sunt:	<p>Observații: Considerăm necesar ca lista de activități eligibile să fie „îmbogățită” și cu alte tipuri de activități precum participarea la târguri, dezvoltarea/eficientizarea capacității de producție prin achiziția de noi active corporale/active necorporale, realizarea de investiții în vederea diversificării serviciilor și/sau produselor oferite etc. În acest fel, întreprinderile sociale aplicante vor avea la dispoziție mai multe tipuri de intervenții pentru a-și consolida activitatea și poziția pe piața.</p> <p>De asemenea, considerăm necesară menționarea că această enumerare a activităților este una orientativă și nu una limitativă, dându-se astfel posibilitatea și flexibilitatea organizațiilor solicitante de a-și elabora proiectele în acord cu nevoile reale.</p>
2.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.3. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului, pag. 3	Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului ghid al solicitantului – condiții specifice sunt: [...] <ul style="list-style-type: none"> ➤ Promovare - promovarea mărcii sociale, a formei de acțiune specifice a 	<p>Observații: Pentru o mai mare claritate, precum și pentru alinierea la prevederile Legii 219/2015 privind economia socială (care instituie termenul de marcă socială) propunem modificarea acestei activități după cum urmează:</p>

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
		întreprinderii de economie socială respective;	- Promovarea la nivel național și internațional - promovarea mărcii sociale a întreprinderilor sociale de inserție , a formei de acțiune specifice a întreprinderilor de economie socială respective ;
3.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.3. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului, pag. 3	<p>Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului ghid al solicitantului – condiții specifice sunt: [...]</p> <ul style="list-style-type: none"> Transferul de know-how cu alte comunități și cu actori relevanți la nivel de țară sau din alte State Membre 	<p>Observații: Considerăm că transferul de know-how ar trebui permis în orice țară (nu doar în statele membre) atâta vreme cât este fundamentată și dovedită plus-valoarea pe care ar putea-o aduce un astfel de transfer. O limitare a transferului de know-how la granițele Uniunii Europene nu ar face altceva decât să diminueze impactul real pe care astfel de activități l-ar putea genera, mai ales că există în Europa state non-membre cu experiență bogată și tradiție în zona economiei sociale precum Norvegia și Elveția.</p> <p>Propunere de modificare: Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului ghid al solicitantului – condiții specifice sunt: [...]</p> <ul style="list-style-type: none"> Transferul de know-how cu alte comunități și cu actori relevanți de la nivel național sau internațional de țară sau din alte state Membre
4.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.3. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului, pag. 4	Proiectul va preciza următoarele: [...]	<p>Observații: Nu este clar în ce secțiuni ale proiectului (cererii de finanțare) se vor face aceste precizări. Solicităm clarificarea acestui aspect.</p>
5.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.3. Acțiunile sprijinite	<p>Rezultate specifice și indicatori de raportare socială a întreprinderii.</p> <p>Solicitantul va defini în proiect un set de rezultate proprii pe care le va raporta atât în</p>	<p>Observații: Nu este clar în ce secțiuni ale proiectului (cererii de finanțare) se vor face aceste precizări, mai ales că ele nu sunt aferente indicatorilor definiți pentru acest apel de proiecte. Solicităm clarificarea acestui aspect.</p>

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
	în cadrul apelului, pag. 4	proiect cât și public. Aceste rezultate vor fi economice, sociale, de mediu și pot fi măsurate utilizând indicatori specifici, de raportare socială.	
6.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.3. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului, pag. 4	<i>Exemple de indicatori de raportare socială [...]</i> <ul style="list-style-type: none"> • Numărul total de membri, din care membri lucrători, membri producători, membri consumatori/clienti, din care membri aparținând unor grupuri vulnerabile, pe localități/medii de rezidență urban/rural 	Observații: Indicatorul prezentat este neclar și alambicat. În plus el nu exprimă starea a cărei atingere este urmărită prin implementarea proiectului. Cu alte cuvinte, indicatorul nu exprimă complet ce stare se urmărește pentru acești membri pentru care se dorește cuantificarea prin indicator. Spre deosebire de alți indicatori care sunt dați ca exemplu: Numărul total de <u>membri care au beneficiat de produse sau servicii</u> [...].
7.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.3. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului, pag. 4	<i>Exemple de indicatori de raportare socială [...]</i> <ul style="list-style-type: none"> • Participarea membrilor direct, implicarea actorilor sociali interesați de misiunea socială a întreprinderii; 	Observații: Exemplul de indicator este neclar și nu este măsurabil. Solicităm redefinirea acestuia pentru o mai mare claritate.
8.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.3. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului, pag. 4	<i>Exemple de indicatori de raportare socială [...]</i> <ul style="list-style-type: none"> • Număr angajați și valoarea normei acestora, inclusiv convenții de muncă ale membrilor cooperatori din care persoane aparținând unor grupuri vulnerabile, cu dizabilități. 	Observații: Termenul de convenție de muncă nu este definit de Codul Fiscal sau de alte reglementări legale. Solicităm reformularea astfel încât acest termen să aibă o transpunere la nivelul legislației (exemplu: contract de muncă, contract în baza codului civil).
9.	Ghidul Solicitantului,	Pentru completarea acestor elemente în cererea de finanțare, vezi Anexa 3:	Observații:

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
	Capitoul 1.3. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului, pag. 4	Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare.	Anexa 3 indicată, respectiv „Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare” nu se regăsește ca anexă la Ghidul publicat spre consultare. Solicităm publicarea spre consultare și a acestei anexe care constituie un element important în pregătirea proiectelor în vederea depunerii.
10.	Ghidul Solicitantului, pag. 6, Capitoul 1.4. Tipuri de solicitanți eligibili în cadrul apelului, pag. 6-7	<p>În cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte solicitanții eligibili sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Entități de economie socială existente <p>Solicitantul trebuie să fie organizație legal constituite în România, cu personalitate juridică de tipul celor prevăzute în Legea nr. 219/2015 privind economia socială și anume</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. societate cooperativă de gradul I, care funcționează în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată; 2. cooperativă de credit, care funcționează în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare; 3. asociație sau fundație, care funcționează în baza Ordonanței 	<p>Observații:</p> <p>În Ghid este invocată Legea nr. 219/2015 a economiei sociale atunci când se detaliază tipurile de organizații care pot fi solicitanți. Din formularea actuală, precum și din grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității (secțiune A2.2, criteriul A1) se înțelege că toate organizațiile prevăzute în acea listă (mai puțin „7. orice alte categorii de persoană juridică atestată ca întreprindere socială.”) sunt considerate în mod implicit entități de economie socială în virtutea formei juridice pe care o au, în timp ce celor de la punctul 7 li se impune o cerință suplimentară, respectiv cea de a demonstra că dețin atestare ca întreprindere socială.</p> <p>Atragem atenția că acest lucru este discriminatoriu deoarece contravine legii economiei sociale. Legea economiei sociale nu stabilește că entitățile care au respectiva formă juridică sunt implicit întreprinderi sociale, ci că <u>pot fi</u> întreprinderi sociale.</p> <p>Mai exact, Legea 219.2015 prevede următoarele:</p> <p>“ART. 3</p> <p>(1) În sensul prezentei legi, întreprinderile sociale pot fi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) societățile cooperative de gradul I, care funcționează în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată; b) cooperativele de credit, care funcționează în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
		<p>Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>4. casă de ajutor reciproc ale salariaților, care funcționează în baza Legii nr. 122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, republicată;</p> <p>5. casă de ajutor reciproc ale pensionarilor, care sunt înființate și funcționează în baza Legii nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>6. federație sau uniune ale persoanelor juridice de la 1-5</p> <p>7. orice alte categorii de persoană juridică atestată ca întreprindere socială.</p>	<p><i>c) asociațiile și fundațiile, care funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare;</i></p> <p><i>d) casele de ajutor reciproc ale salariaților, care funcționează în baza Legii nr. 122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, republicată;</i></p> <p><i>e) casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, care sunt înființate și funcționează în baza Legii nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, cu modificările și completările ulterioare;</i></p> <p><i>f) societățile agricole, care funcționează în baza Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările ulterioare;</i></p> <p><i>g) orice alte categorii de persoane juridice care respectă, conform actelor legale de înființare și organizare, cumulativ, definiția și principiile economiei sociale prevăzute în prezenta lege.”</i></p> <p><i>(2) Pot fi întreprinderi sociale federațiile și uniunile persoanelor juridice prevăzute la alin. (1). ”</i></p> <p>Iar la art. 6 se menționează că:</p> <p><i>“ (1) În sensul prezentei legi, expresiile de mai jos au următoarele semnificații: [...] d) întreprindere socială - orice persoană juridică de drept privat care desfășoară activități în domeniul economiei sociale, care deține un atestat de întreprindere socială și respectă principiile prevăzute la art. 4;”</i></p> <p>Criteriile impuse de Legea 219 pentru a demonstra calitatea de întreprindere socială sunt cumulative. Cu alte cuvinte, oricare persoană juridică (inclusiv o societate cooperativă, o cooperativă de credit, o asociație, un SRL etc.) trebuie, pentru a fi considerată întreprindere socială, să demonstreze cumulativ că desfășoară activități în domeniul economiei sociale, că are atestat de întreprindere socială și că respectă principiile menționate de lege.</p>

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
			<p>Obligația ca doar o parte dintre organizații să demonstreze că au atestare este așadar discriminatorie, o măsură firească fiind să se solicite tuturor solicitanților (indiferent de forma juridică) să prezinte dovada atestării. Totuși, având în vedere că normele de aplicare a Legii economiei sociale nu au fost încă adoptate și că, în lipsa acestora, AJOFM-urile nu eliberează astfel de atestări, impunerea obligației de a prezenta o astfel de dovadă nu va face decât să genereze zero proiecte contractabile și, deci, finanțabile pe acest apel de proiecte.</p> <p>Iar în această perspectivă a faptului că nu se emit atestări de către AJOFM-uri din lipsa normelor de aplicare a legii, obligația impusă doar unor organizații de a prezenta un astfel de atestat (imposibil de obținut la acest moment) devine de-a dreptul nedreaptă, restricționând fără drept de apel accesul la finanțare al anumitor organizații.</p> <p>Propunere de modificare: Având în vedere cele de mai sus, propunem ca această secțiune (precum și grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității, secțiunea A2.2, criteriul A1) să fie completată în sensul ca toate organizațiile care aplică pe acest apel de proiecte (indiferent de forma juridică) să demonstreze prin statut/act constitutiv că sunt entități de economie socială și că desfășoară activități în acest sens.</p>
11.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.4. Tipuri de solicitanți eligibili în cadrul apelului, pag. 6-7		<p>Observații În cuprinsul Ghidului sunt utilizate numeroase exprimări distincte pentru același element, respectiv solicitanții eligibili. La tipuri de solicitanți sunt menționate „entități de economie socială existente”, la grup țintă (pag. 7) se menționează că grupul țintă este format din „persoane din întreprinderi sociale existente”, apoi se menționează că „prin întreprinderi sociale” se vor înțelege „întreprinderi de economie socială”.</p>

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
			<p>Diferențele acestea terminologice nu fac decât să genereze potențiale neclarități și diferite interpretări. Propunem, așadar, fie citarea doar a termenului instituit de Legea economiei sociale (cel de „întreprindere socială”) pentru alinierea Ghidului la prevederile legii, fie utilizarea termenului mai larg de „Entități de economie socială”, cum este, de altfel, definit și indicatorul de realizare al priorității de investiții menționat la pagina 7: „Entități de economie sociala (din care: din zona rurală) sprijinite”.</p>
12.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.6. Grup țintă, pag. 7	Proiectul va preciza categoriile de grup țintă cărora li se adresează și nevoile sociale ale acestora. Pentru a beneficia de sprijin, o entitate de economie socială trebuie să aibă un grup țintă minim de 20 de persoane.	<p>Observații</p> <p>Considerăm că această mențiune, împreună cu celelalte restricții, limitează până aproape de excluderea completă accesul organizațiilor mici de economie socială (de exemplu a SES-urilor create prin POSDRU DMI 6.1.) la această linie de finanțare. Mai exact, impunându-se, pe lângă cerințele care decurg din Ghidul Orientări Generale (minim 1 proiect cu finanțare nerambursabilă implementat + capacitatea financiară solicitată), și acest nivel minim de 20 de reprezentanți ai grupului țintă (angajați, voluntari și membri care fac parte din întreprinderile de economie socială), accesul la această linie de finanțare pentru SES-urile create prin DMI 6.1 este complet îngrădit mai ales având în vedere că legislația în vigoare nu permite ca SRL-urile (fie ele și de economie socială) să aibă voluntari încadrați cu contract de voluntariat (ceea ce înseamnă că astfel de organizații ar trebui să aibă minim 20 de angajați).</p> <p>În plus, chiar și entitățile de economie socială existente organizate ca ONG-uri sunt în mare parte de mici dimensiuni și lucrează doar ocazional cu voluntari.</p> <p>Solicităm, așadar, eliminarea prevederii de a avea un nivel minim al grupului țintă, pentru încurajarea proiectelor cu grup țintă consistent putând fi acordate puncte suplimentare în evaluarea tehnică.</p>
13.	Ghidul Solicitantului,	Indicatori de realizare: 4S63 Entități de economie socială (din care: din zona rurală) sprijinite	<p>Observații:</p> <p>Considerăm necesară completarea Ghidului cu un capitol distinct cu privire la indicatorii apelului de proiecte relevanți solicitanților care să cuprindă inclusiv</p>

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
	Capitoul 1.7. Indicatori, pag. 7	Acest tip de indicator este colectat de Autoritatea de Management.	<p>definiția fiecărui indicator și corelarea acestora cu indicatorii de raportare socială incluși în Ghid la 4, precum și cu obiectivul schemei de finanțare („de a consolida capacitatea întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră sustenabilă”).</p> <p>Indicatorul 4S63 menționat nu reprezintă un indicator relevant pentru solicitanți, de altfel, menționându-se că acesta este colectat direct de Autoritatea de Management.</p>
14.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.9. Valoarea minimă și maximă a proiectului și confinanțarea națională, pag. 8	<p>Valoarea minimă a proiectului va fi de 50.000 euro și valoarea maximă va fi de 100.000 euro.</p> <p>Valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi unice nu poate depăși suma de 200.000 euro pe durata a trei exerciții financiare.</p>	<p>Observații:</p> <p>Considerăm limitative și discriminatorii nivelurile minime și maxime stabilite în acest ghid. Exemplificăm prin două situații:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Prin stabilirea plafonului minim la 50.000 euro sunt restricționate întreprinderile sociale care au beneficiat pe durata a trei exerciții financiare de sume mai mari de 150.000 euro. Având în vedere faptul că întreprinderile sociale se luptă pe piața liberă cu concurența neloyală, ar fi de ajutor pentru acestea să poată aplica cu proiecte de o valoare mai scăzută, cum ar fi 10.000 – 20.000 euro. Solicităm, așadar, reducerea plafonului minim al proiectului. b. De asemenea, având în vedere faptul că există întreprinderi sociale care nu au beneficiat de ajutoare de minimis, ar trebui să li se ofere posibilitatea să solicite până la plafonul maxim al ajutorului de minimis, ce nu poate depăși suma de 200.000 euro. Solicităm, așadar, creșterea plafonului maxim al proiectului.
15.	Ghidul Solicitantului, Capitoul 1.10. Regiunea/regiunile de dezvoltare vizate de apel, pag. 8	Este obligatoriu ca grupul țintă în cadrul întreprinderilor de economie socială finanțate prin acest program să aibă domiciliul într-una dintre cele șapte regiuni mai puțin dezvoltate ale României. De asemenea, întreprinderile de economie socială ce beneficiază de sprijin în cadrul	<p>Observații:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Solicităm modificarea Ghidului în sensul permiterii ca din grupul țintă să poată face parte atât persoanele care au domiciliul, cât și persoanele care au reședința în regiunile eligibile, cu condiția ca acest lucru să poată fi dovedit prin prezentarea cărții de identitate sau a unui document echivalent. O eventuală restricționare a grupului țintă pe această componentă ar putea fi

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
		acestui program trebuie să aibă sediul social și, după caz, punctul/punctele de lucru într-una dintre cele șapte regiuni mai puțin dezvoltate ale României	lăsată la latitudinea fiecărui Beneficiar, după cum consideră acesta că este mai bine pentru proiectul său. 2. De asemenea, din formularea actuală s-ar putea înțelege că grupul țintă poate face parte din oricare dintre cele 7 regiuni eligibile, nu neapărat din cea în care se implementează proiectul. Solicităm, așadar, clarificarea intenției finanțatorului cu privire la acest aspect. Dacă intenția nu este cea menționată mai sus, atunci o reformulare de tipul „să aibă domiciliul în regiunea în care se implementează proiectul” ar fi mult mai potrivită și nu ar genera neclarități ulterioare. 3. Referitor la cerința privind localizarea întreprinderii de economie socială, din formularea actuală reiese că aceasta ar trebui să aibă și sediul și punctul/punctele de lucru în aceeași regiune. Considerăm, însă, că aceasta este o limitare excesivă. Presupunem că intenția finanțatorului a fost aceea ca aplicantul să-și limiteze aria proiectului doar la o singură regiune. În acest sens considerăm importantă reformularea acestei cerințe în sensul în care întreprinderile care au sediul social într-o regiune și punct/puncte de lucru (sedii secundare fără personalitate juridică) în alte regiuni, să își poată alege regiunea unde implementează proiectul (adica dacă implementează pentru sediu sau pentru punctul de lucru). O posibilă reformulare în acest sens ar fi: „să aibă sediul social și/sau, după caz, punctul/punctele de lucru în regiunea de dezvoltare în care se implementează proiectul. Solicitantul va menționa în cererea de finanțare pentru ce părți ale organizației dorește să implementeze proiectul: sediul, punctul/punctele de lucru sau ambele”.
16.	Ghidul Solicitantului, 2.1. Eligibilitatea solicitantului, pag. 9	Se va avea în vedere capitolul relevant din <i>Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020</i>	Observații: Din această mențiune, precum și din grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității (secțiunea A2.2, criteriul A1) înțelegem că entităților de economie socială care ar urma să aplice pe această linie li se va solicita să demonstreze că au implementat cel puțin un proiect cu finanțare nerambursabilă și că au capacitate financiară conform cerințelor Ghidului Orientări Generale. Ceea ce este complet

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
			<p>nerealist și va limita accesul celor mai multe dintre organizațiile mici (mai ales cele înființate prin POSDRU DMI 6.1.) de a accesa această linie de finanțare din cel puțin două motive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Faptul că a fost finanțată prin DMI 6.1. nu poate fi asimilat cu „a implementat un proiect cu finanțare nerambursabilă” (acesta fiind doar cazul solicitanților și partenerilor din proiecte). Impunerea condiției implementării a cel puțin 1 proiect este oricum extrem de restrictivă mai ales că aceste proiecte nu se pot implementa în parteneriat în condițiile în care Ghidul Orientări Generale stabilește condiții mai flexibile în cazul parteneriatelor considerându-se că au capacitate operațională dacă „fiecare partener are experiență în implementarea a cel puțin un proiect cu finanțare nerambursabilă și/sau are experiență de cel puțin 6 luni în domeniul activităților proiectului”. Preluarea sintagmei de mai sus sub forma „solicitantul are experiență în implementarea a cel puțin un proiect cu finanțare nerambursabilă și/sau are experiență de cel puțin 6 luni în domeniul activităților proiectului” ar reprezenta o soluție pentru organizațiile care au capacitate financiară și au experiență în activitatea pe care o desfășoară, dar nu au avut calitatea de partener sau beneficiar în vreun proiect cu finanțare nerambursabilă. - Ghidul în varianta actuală impune o valoare minimă a proiectului de 50.000 de euro, ceea ce ar însemna că o organizație doritoare ar trebui să aibă venituri în ultimii 3 ani (în cazul SES-urilor pe 6.1. mai degrabă ar fi cazul unui singur an) de minim 50.000 de euro, ceea ce este un caz rar, dacă nu chiar inexistent. <p>Solicităm așadar renunțarea la aceste condiții preluate din Ghidul orientări generale și adaptarea cerințelor privind capacitatea financiară și operațională la specificul acestei linii de finanțare și, deci, a organizațiilor solicitante vizate de apelul de proiecte.</p>
17.	Ghidul Solicitantului,	Cheltuieli de tip FEDR (în limita de 10% din valoarea totală a proiectului)	Observații:

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
	2.3. Eligibilitatea cheltuielilor, pag. 11		Considerăm că procentul de 10% impus pentru cheltuielile de tip FEDR este insuficient în raport cu nevoile reale pe care un solicitant pe acest apel de proiect le va avea. Solicităm majorarea acestui procent.
18.	Ghidul Solicitantului, Subcapitolul 2.3. Eligibilitatea cheltuielilor, pag. 12	Energie electrică (penultimul bullet de pe pagină)	Observații: Presupunem că este o greșeală de indentare a enumerării și solicităm rectificarea ei pentru a nu exista neclarități ulterioare. „Energie electrică” ar trebui să fie de fapt ultimul bullet din enumerarea de mai sus, cea care se termină cu „facilități de acces pentru persoane cu dizabilități”. În sensul că „energia electrică” în sine nu este o cheltuială de tip FEDR, însă „Cheltuielile pentru asigurarea utilităților și/sau reabilitarea și modernizarea utilităților:....(pentru alimentarea cu) energie electrică” sunt astfel de cheltuieli.
19.	Ghidul Solicitantului, Subcapitolul 2.3. Eligibilitatea cheltuielilor, pag. 13		Observații: În tabelul cu cheltuieli eligibile (și nici în altă parte a Ghidului) nu se regăsesc mențiuni privind opțiunile simplificate în materie de costuri aplicabile costurilor indirecte și nici mențiuni cu privire la faptul că astfel de costuri ar fi eligibile pe acest apel de proiecte. Necesitatea lor este evidentă, iar includerea lor în tabelul de cheltuieli eligibile este extrem de importantă în condițiile în care orice solicitant va avea (cel puțin) cheltuieli cu personalul din echipa de management (altul decât managerul de proiect care este menționat la costuri directe) și cheltuieli de informare și publicitate a proiectului pentru care există o serie de obligații contractuale de respectat de către solicitanți în raport cu AM POCU.
20.	Ghidul Solicitantului, Capitolul 3. Completarea cererii de finanțare, pag. 14		Observații: La Capitolul 3 se face trimitere la Anexa 3: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare. Acest document nu există ca anexă la Ghidul publicat spre consultare. Aceași observație este valabilă și mai jos, la Capitolul 6. Anexe unde se menționează aceeași Anexă 3. Din documentele publicate spre consultare rezultă că „Schema de ajutor de minimis” este Anexa 3, nu cea menționată în textul Ghidului.

ANEXA 1: CRITERII DE VERIFICARE A CONFORMITĂȚII ADMINISTRATIVE ȘI A ELIGIBILITĂȚII

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
1.	Anexa 1, pag. 2, secțiunea A2.2, criteriul A1		<p>Observații: Considerăm după cum am arătat și anterior (la punctul 10 și la punctul 16 din tabelul de mai sus) că cele două aspecte care se verifică la acest criteriu sunt restrictive și solicităm reformularea criteriului într-un mod nediscriminatoriu și adaptat specificului acestui apel de proiecte.</p>
2.	Anexa 1, pag. 3, criteriul B2	Proiectul prevede țintele minime ale indicatorilor specifici de realizare și de rezultat imediat	<p>Observații: Ghidul nu precizează care sunt indicatorii specifici de realizare și de rezultat imediat, specifici acestei linii de finanțare. La cap.1.7 Indicatori din Ghid se menționează doar indicatorul de realizare : “4S63 Entități de economie socială (din care: din zona rurală) sprijinite”, indicator ce se urmărește la nivelul AM (nu este un indicator pe care să și-l propună solicitanții) .</p>

ANEXA 2 – CRITERIILE DE EVALUARE ȘI SELECȚIE TEHNICĂ ȘI FINANCIARĂ

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
1.	Anexa 2		<p>La criteriile mari de evaluare (Relevanță, Eficacitate, Eficiență și Sustenabilitate) se menționează că „Dacă scorul obținut la acest criteriu nu este de minimumpuncte, proiectul nu va mai fi evaluat în continuare și va fi declarat respins, în situația în care nu se consideră necesară solicitarea de clarificări.”</p> <p>Această abordare nu este nici logică, nici constructivă, nici „sănătoasă” pe termen lung. Exemplificând pe acest model, dacă se începe evaluarea tehnică a unui proiect și se evaluează pe Relevanță, iar evaluatorii acordă un punctaj sub punctajul minim,</p>

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
			<p>conform mențiunii actuale, evaluarea s-ar opri în acest punct (deci nu s-ar mai face și evaluare prin prisma următoarelor 3 criterii), iar solicitantul va fi informat că proiectul a fost respins la Relevanță cu punctajul X. Solicitantul face contestație, proiectul intră în reevaluare. În reevaluare obține punctaj peste punctajul inițial și peste punctajul minim. Acest lucru ar înseamna că se reia procesul de evaluare continuând cu următoarele criterii? Iar dacă se întâmplă la fel la următorul criteriu? Solicitantul nu ar mai avea dreptul să facă încă o dată contestație deoarece conform Ghidului Orientări Generale nu poate face contestație decât o singură dată pe fiecare etapă, deși poate are în continuare dreptate și ar fi posibil ca în reevaluare să primească peste punctajul minim.</p> <p>Considerăm că o astfel de abordare (deși ar putea părea că economisește timp) este complet nefuncțională deoarece:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Va crește efortul birocratic - Va crește timpul de evaluare al proiectelor - Poate genera situații incorecte ca cele precum situația în care un solicitant nu ar mai fi lăsat să facă contestație <p>De asemenea, o astfel de abordare nu este nici logică. Un proiect se evaluează în ansamblul său, nu pe bucățele. Dacă unele subcriterii sunt poate singulare, cele mai multe dintre subcriterii sunt în strânsă legătură unele cu celelalte (o secțiune a cererii de finanțare conține informații care vizează de multe ori mai multe subcriterii, aferente mai multor criterii).</p>
2.	Anexa 2, pag. 2, subcriteriul 2.2	2.2 Dimensiunea grupului țintă-număr de persoane <ul style="list-style-type: none"> • peste 50 persoane (4 puncte) • între 20-50 persoane (2 puncte) • mai puțin de 20 de persoane 	<p>Observații:</p> <p>În formularea actuală, la acest subcriteriu, pentru „mai puțin de 20 de persoane” nu este menționat punctaj. Ca observație generală, având în vedere că Ghidul prevede în forma actuală un grup țintă minim de 20 de persoane, varianta „mai puțin de 20 de persoane” nu poate face oricum obiectul grilei de evaluare tehnică, acesta fiind un element de eligibilitate.</p>

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
			<p>Însă, după cum am prezentat și anterior, propunem eliminarea numărului minim la grupul țintă. De asemenea, propunem acordarea de punctaje intermediare pe mai multe praguri la acest subcriteriu. De exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • peste 40 persoane (4 puncte) • între 31-40 persoane (3 puncte) • între 21-30 persoane (2 puncte) • între 10-20 persoane (1 punct) • sub 10 persoane (0 puncte)
3.	Anexa 2, pag. 3, subcriteriul 2.3	<p>Se dorește menționarea, dacă este cazul, și a altor actori interesați, inclusiv persoane din grupuri vulnerabile, dacă acestea fac parte din grupurile vizate de întreprindere la deciziile privind activitățile acesteia</p> <p>Modalitatea de implicare a membrilor în activitățile proiectului și aceasta asigură participarea numărului de membri propus la activitățile proiectului</p>	<p>Observații: Formulările celor 2 paragrafe sunt confuze. Un criteriu de evaluare nu poate fi formulat sub forma „se dorește menționarea, dacă este cazul”. Pare a fi un element opțional, dar cu toate acestea sunt atribuite 3 puncte. Iar dacă nu este cazul? Nu se acordă cele 3 puncte sau se acordă?</p> <p>Solicităm reformularea astfel încât să fie cât mai clar. Criteriile trebuie formulate în așa fel încât să reiasă clar aspectul care trebuie supus judecății astfel încât să nu fie lăsat loc de interpretări incorecte sau abuzive.</p>
4.	Anexa 2, pag. 3, subcriteriul 2.6	<p>Măsurile propuse pentru prevenirea riscurilor și atenuarea efectelor acestora sunt realiste și eficiente asigurând minimizarea efectelor (SWOT)</p>	<p>Observații: Managementul riscurilor prevede că pot exista riscuri pentru care, prin măsurile propuse, se minimizează efectele și riscuri pentru care, prin măsurile propuse, se minimizează probabilitatea de apariție.</p> <p>Există riscuri pentru care efectul nu poate fi minimizat, însă poate fi minimizată probabilitatea de apariție. Considerăm firesc ca în evaluarea acestui subcriteriu să se ia în considerare și astfel de măsuri propuse dacă acestea sunt relevante în raport cu riscul analizat.</p>

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
			În ce privește mențiunea SWOT de la finalul subcriteriului, menționăm că analiza SWOT nu este un instrument aplicabil și specific pentru managementul riscurilor, fiind mai degrabă relevantă menționarea ca instrument a „matricei de analiză a riscurilor”.
5.	Anexa 2, pag. 4, subcriteriul 3.3	Resursele materiale puse la dispoziție de solicitant sunt utile pentru buna implementare a proiectului (sedii, echipamente IT, mijloace de transport etc.)	Observații: Atâta vreme cât la nivelul acestei linii de finanțare (și la nivelul POCU în general) nu se acceptă contribuția în natură, caz în care ar putea fi relevantă evaluarea resurselor materiale puse la dispoziție de Solicitant pentru implementarea proiectului, nu considerăm firească analiza, în etapa de evaluare a proiectului, a utilității resurselor materiale puse la dispoziția proiectului de către Solicitant.

SCHEMA DE AJUTOR DE MINIMIS

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
1.	Schema de minimis, art. 3, pag. 2	<p>(1) întreprinderea, în contextul prezentei scheme, reprezintă orice <u>entitate implicată într-o activitate economică</u> și constituită conform Legii nr. 219/2015 privind economia socială, și anume: [...]</p> <p>(9) beneficiar al finanțării nerambursabile–entitate constituită în conformitate cu prevederile Legii nr. nr. 219/2015 privind economia socială, care implementează un proiect finanțat prin Axa Prioritară 4 „Incluziunea socială și combaterea sărăciei”,</p>	<p>Observații: Atragem atenția asupra faptului că în enumerările de după cele două definiții se face aceeași eroare ca și în Ghid la stabilirea solicitanților eligibili. Nu este firesc ca organizațiile care au forma juridică prevăzută la literele a-f să fie considerate implicit Întreprinderi cărora li se aplică schema de minimis (adică entități de economie socială), iar celor organizate sub o altă formă juridică (prevăzute la litera g) să li se recunoască această calitate doar dacă sunt atestate ca întreprinderi sociale.</p> <p>Acest lucru mai ales în condițiile în care, asemeni Ghidului, și Schema de ajutor de minimis invocă în mod eronat textul Legii economiei sociale atunci când face aceste mențiuni.</p>

Nr. crt.	Document/Pagină	Conținut existent	Observații și/sau propuneri de modificare
		Obiectivul specific 4.16. al POCU, în baza unui contract de finanțare: [...]	
2.	Schema de minimis, art. 5, pag. 4	(1) Prezenta schemă de minimis se aplică entităților de economie socială prijinite în cadrul obiectivului specific Obiectivul specific 3.7. Consolidarea capacității întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră auto-sustenabilă.	Propunere de modificare: (1) Prezenta schemă de minimis se aplică entităților de economie socială prijinite în cadrul obiectivului specific Obiectivul specific 4.16. Consolidarea capacității întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră auto-sustenabilă.
3.	Schema de minimis, art. 8, pag. 7	(3) În cazul în care, prin acordarea unor noi ajutoare de minimis, s-ar depăși plafonul maxim menționat la alineatul (2), solicitantul nu poate beneficia de prevederile prezentei scheme nici chiar pentru acea parte din finanțarea nerambursabilă solicitată care se încadrează în plafonul de minimis.	Observații: Solicităm clarificarea acestei prevederi și explicarea modului de aplicare a acesteia la nivelul solicitanților în relație cu acest apel de proiecte și prezenta schemă de minimis.

Acest document a fost elaborat de Structural Consulting™ Group-www.fonduri-structurale.ro împreună cu experți colaboratori provenind dintr-un număr de 10 organizații cu know-how în domeniul POSDRU/POCU și în domeniul economiei sociale.